

รธน. มาตรา ๒๖

ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๒ (๒)

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติทั่วไปที่กำหนดให้การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๒) บัญญัติเกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีอาญาในคดีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ไม่จำเป็นต้องไต่สวนมูลฟ้อง หากศาลเห็นสมควรจะสั่งให้ไต่สวนมูลฟ้องก่อนก็ได้ เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับระหว่างศาลกับพนักงานอัยการในกระบวนการพิจารณาคดีที่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อนประทับฟ้อง เนื่องจากก่อนที่พนักงานอัยการจะยื่นฟ้องได้มีการกลั่นกรองมาแล้วทั้งพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ อันเป็นหลักประกันความเที่ยงธรรมแก่ผู้ต้องหา กรณีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ศาลจึงไม่จำเป็นต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อนประทับรับฟ้อง แต่ถ้าศาลเห็นสมควรจะสั่งให้ไต่สวนมูลฟ้องก่อน ซึ่งเป็นดุลพินิจของศาล แตกต่างจากกรณีราษฎรเป็นโจทก์ ไม่ได้ผ่านขั้นตอนหรือมีการตรวจสอบมาก่อน ศาลจึงต้องไต่สวนมูลฟ้อง เพื่อให้เห็นว่าคดีมีมูลพอที่จะประทับฟ้อง ดังนั้น คดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ศาลประทับฟ้องโดยไม่ได้ทำการไต่สวนมูลฟ้องก่อน ไม่ทำให้ขาดความเที่ยงธรรมหรือขาดความเป็นกลาง และไม่ถือว่าทำให้ผู้ร้องเสียศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

ย่อโดย นายเจตน์สฤกษ์ ฤทธิยสถิตกุล
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นายธรรมรงค์ จันทร์คำ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๑๐

นางสาวธาริณี มณีรอด
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๔

นายมนตรี กนกวารี
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดี รักษาการแทน
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ